

Executive Summary

Sri Lanka's grade five scholarship examination, introduced in 1948, aims to meet two main objectives: (1) admitting talented students to popular and more prestigious schools; and (2) providing bursaries to bright, but economically disadvantaged students. Regardless of its specific purposes, the exam is taken by students in both privileged and underprivileged schools, as well as across different socioeconomic groups. However, according to the Department of Examinations of Sri Lanka (DOE), only around 10% of students who sit for the exam obtain sufficient marks to qualify for bursaries and/or to apply for better schools, each year. The predictive validity of the scholarship exam has also come under scrutiny, given its large focus on rote learning and memorization. While the limitations of the scholarship exam have long been discussed in education policy circles, there is a dearth of systematic analysis of existing data to substantiate these concerns and inform policy decisions.

This study aims to fill such gaps, and examines specific reasons as to why the scholarship exam's goal of providing access to quality education to talented students is not fully realized. The link between school-level resources and scholarship exam performance is analyzed via Ordinary Least Squares and Ordered Logit regression models to test the hypothesis that poor-quality primary education places poor students at a disadvantage when competing at the scholarship exam. To test the predictive validity of the scholarship exam, the relationship between scholarship exam scores among a selected sample of high-scoring students and performance of the same cohort of students at the General Certificate of Education Advanced Level GCE (A-Level) examination, nine years later, is examined.

Data sources include the annual School Census of government schools conducted by the Ministry of Education (MOE) for the year 2017, and two datasets on 2008 scholarship exam performance from the MOE and 2017 GCE(A-Level) results from the Department of Examinations. Additionally, primary interviews among recent scholarship exam takers are conducted to obtain views on the validity and relevance of the exam.

Secondary data analysis reveals that the enabling environment and the structuring of the exam does not ensure that its main target group—talented and poor students—have a fair chance of exploiting the opportunities presented, thereby rendering its goals unachievable. Key issues include; (1) an insufficient number of good secondary schools across the country to provide opportunities to well performing students at the scholarship exam; (2) limited beneficiaries of financial bursaries; (3) an inadequate number of schools offering good quality primary education, which constrain deserving students in underprivileged schools from performing well at the scholarship exam; (4) a deficit of qualified and experienced primary teachers and supervisors in primary schools; and (5) poor validity of the exam in identifying and measuring intelligence. The most commonly perceived advantage of the exam among interviewees is the training received in perseverance, while stress caused by the competitive nature of the exam is identified as the key disadvantage, across both high- and low-income households. Over half of the sample believes that the exam fails in meeting its objectives, in line with findings from secondary data. Exam questions are perceived: (1) to focus more on the cognitive sphere, with elements such as leisure, play, and personality development receiving

much less focus; and (2) as inadequate in measuring true ability.

Extending on respondent's suggestions, as well as based on findings from the secondary data analysis, the study proposes several measures to be adopted in improving the effectiveness and relevance of Sri Lanka's grade five scholarship exam. Immediate-term measures include making the exam voluntary—so that only students who have the highest potential of benefitting from it sit for the exam—, reserving a larger number of quotas for students to enter grade six via scholarship exam results in privileged schools, and increasing the financial allowance for qualifying students and ensuring timely delivery. Changing the structure of the scholarship exam—including reducing the exam syllabus and improving the exam's validity in measuring true talent—, postponing it to grade eight or nine when students are better able to handle a competitive exam, and eliminating or regulating tuition targeting the exam are identified as important short-to-medium term measures. The ultimate ideal long-term objective, however, should be to improve the quality of school and teacher resources across the entire country, via investments in both physical infrastructure and systematic teacher training and financial and other incentives, which would reduce the intense demand for distant schools overtime, and eventually the need for the exam altogether.

විධායක සාරාංශය

1948 දී හඳුන්වා දෙන ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ පහ වසර ශිෂ්‍යත්ව විභාගය ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා හඳුන්වා දෙන ලෙස විභාගයකි. එම අරමුණු වනාහි (1) ජනප්‍රිය සහ වඩාත් කීර්තීන් පාසල් වලට දක්ෂ සිසුන් ඇතුළත් කර ගැනීම (2) ආර්ථික වශයෙන් අවාසිදායක තත්වයක සිටින දක්ෂ ළමුන්ට ශිෂ්‍යාධාර ලබා දීම, යනාදියයි. මෙම නිශ්චිත අරමුණු කෙසේ පැවැත්විය ද මෙම විභාගය සඳහා පහසු සහ අපහසු පාසල් යනාදී කාණ්ඩ දෙකෙහිම ඉගෙනගන්නා සිසුන් පෙනී සිටින අතර විවිධ සමාජ ආර්ථික කණ්ඩායම් වලට අයත් සිසුන් ද පෙනී සිටිති. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව විභාගයට පෙනී සිටින සමස්ත ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් වර්ෂයකට 10 %ක් වැනි කුඩා ප්‍රමාණයක් ශිෂ්‍යත්ව ආධාර ලබාගැනීම සඳහා සහ/ හෝ වඩාත් හොඳ පාසල් වලට ඇතුළුවීම සඳහා ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසුකම් ලබති. මෙම විභාගය පුනරුච්චාරණ ඉගෙනුම ක්‍රම සහ කට පාඩම් කිරීම කෙරෙහිය වැඩි බරක් තබා ඇති තත්වයක් තුළ මෙම විභාගයේ අපේක්ෂිත වලංගුභාවය පිළිබඳව ද ප්‍රශ්න මතු වී ඇත. දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සිදුකරනු ලැබ සාකච්ඡාවලදී ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ දක්නට ලැබෙන අඩුපාඩුකම් පිළිබඳව සාකච්ඡාවට බඳුන් වී තිබුණ ද, මෙම අඩුපාඩුකම් සනාථ කිරීමටත් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ තීන්දු සඳහා ඒවා දැන්වීමටත් ක්‍රමවත් විශ්ලේෂණයක් නොතිබීමේ විශාල අඩුවක් දක්නට ලැබේ.

මෙම අධ්‍යයනය එම නිරූප පිරවීම සඳහා අරමුණු කොටගත් අධ්‍යයනයක් වන අතර දක්ෂ සිසුන්ට ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ළමා දීම පාදක කොටගත් ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ අරමුණු මුළුමනින්ම යථාර්ථයක් කරගැනීමට නොහැකි වීමට හේතුවූ නිශ්චිත කාරණා අධ්‍යයනයට බඳුන් කරනු ලබයි. ගුණාත්මක තත්වයෙන් උෞන ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයක් ලැබීම ශිෂ්‍යත්ව විභාග සඳහා තරග කිරීමේ දී වරප්‍රසාද නොලත් සිසුන් අවාසි සහගත තත්වයකට පත්කරනු ලබයි යන උපන්‍යාසය විමසා බැලීම සඳහා සාමාන්‍ය අඩුතම වර්ග ක්‍රමය හා පරිපාටිගත ලෙස ප්‍රතිපායන මාදිලි උපයෝගී කරගනිමින් මෙහිදී පාසල් සම්පත් සහ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ කාර්ය සාධනය අතර දක්නට ලැබෙන සම්බන්ධතාවය විශ්ලේෂණයට ලක් කෙරෙයි. ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ පුරෝකථන වලංගුභාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ දී ඉහළ ලකුණු ලබාගත් සිසුන්ගෙන් තෝරා ගත් නියැදියක් ශිෂ්‍යත්ව විභාගයෙන් වසර 9 කින් පසුව එළඹෙන අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගයේ දී මෙම නියැදිය විසින්

ම පෙන්වුම් කර තිබෙන කාර්ය සාධනයන් එකිනෙකට සංසන්දනය කොට පරීක්ෂාවට ලක්කරනු ලැබේ.

මේ සඳහා මූලාශ්‍ර දත්ත වූයේ 2017 දී අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් සිදුකරන ලද රජයේ පාසල් පිළිබඳ වාර්ෂික සංගණනය, හා 2008 වර්ෂයේ ශිෂ්‍යත්ව විභාග කාර්ය සාධනය පිළිබඳ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයෙන් ලබාගත් දත්ත කට්ටලයක් හා විභාග දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත් 2017 වර්ෂයේ අපොස උසස් පෙළ විභාග ප්‍රතිඵල දත්ත කට්ටලයකි. මෙයට අමතරව මෙම විභාගයේ අදාළත්වය සහ වලංගුභාවය පිළිබඳව අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා මෑතකදී ශිෂ්‍යත්ව විභාගයට පෙනී සිටි සිසුන්ගේ දෙමව්පියන් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී.

ද්විතීයික දත්ත විශ්ලේෂණය මගින් පෙන්වුම් කරන්නේ බලදායී පරිසරය සහ විභාග ව්‍යුහය එහි ප්‍රධාන ඉලක්ක කණ්ඩායම වන දක්ෂ සහ දිළිඳු සිසුන්ට විභාගයේ ඉඩප්‍රස්ථාවලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට හැකි වීම සහතික නොකරන අතර ඒ තුළින් විභාගයෙන් අපේක්ෂිත පරමාර්ථයන් ලබාගත නොහැකි තත්වයකට පත් කරන බවයි. මේ තත්වය තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන ගැටළු වනාහි (1) ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ දී විශිෂ්ට හැකියාවන් පෙන්වන සිසුන්ට අවස්ථා ලබාදීම සඳහා ගුණාත්මක තත්වයෙන් යුක්ත ප්‍රමාණවත් ද්විතීයික අධ්‍යාපන පහසුකම් සහිත පාසල් සංඛ්‍යාවක් රටපුරා නොතිබීම (2) ශිෂ්‍යාධාර ලබා ගන්නා ප්‍රතිලාභීන් සීමාවීම (3) වඩාත් හොඳ ගුණාත්මක තත්වයේ ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පාසල් සංඛ්‍යාවක් නොතිබීම හේතුවෙන් ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේදී අපහසු පාසල් වල හැකියාවක් ඇති සිසුන්ට විශිෂ්ට කාර්ය සාධනයක් පෙන්වීම සඳහා බාධා ඇතිවීම (4) ප්‍රාථමික පාසල්වල සුදුසුකම් සහ අන්දැකීම්වලින් පරිපූර්ණ ගුරුවරුන් සහ අධීක්ෂකවරුන්ගේ උෞනතාවයක් පැවතීම (5) ශිෂ්‍යත්ව විභාගය බුද්ධි මට්ටම හඳුනාගැනීම හා ඇගයීම සඳහා දුර්වල වලංගු භාවයකින් යුක්ත වීම යනාදිය වේ.

මෙම විභාගය තුළින් ලබාගත් ප්‍රධාන වාසිය ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡාවට සහභාගී වූවන්ගේ පොදු අදහස ලෙස හඳුනාගැනීමට හැකි වූයේ නොපසුබට වීර්යය ප්‍රගුණ කර ගැනීම සඳහා මේ විභාගයෙන් ලැබුණු පුහුණුවයි. විභාගයේ තරගකාරීත්වය තුළින් මතු වන්නා වූ මානසික පීඩනය ප්‍රධාන අවාසියක් ලෙස ඉහළ හා පහළ ආදායම් ලබන පවුල් දෙපාර්ශ්වය අතරේම හඳුනා ගත හැකි මතයක් ලෙස දැක්විය හැක. ද්විතීයික දත්ත මගින් සොයාගන්නා ලද

කරුණු හා සමානව මෙම විභාගය එහි අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇති බව නියැදියෙන් අඩකටත් වඩා පිරිසක් විශ්වාස කරති. විභාග ප්‍රශ්න දෙස අවධානය යොමුකරීමේ දී ඒවා (1) බුද්ධිය කාරණා පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ලබන අතර ක්‍රීඩා හා පෞරුෂ වර්ධනය පිළිබඳ කාරණා වලට අඩු අවධානයක් යොමුවී තිබීම (2) සැබෑ හැකියාව ඇගයීම කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් නොවීම, යනාදී කරුණු වලින් යුක්ත බව දැකිය හැකිය.

සම්මුඛ සාකච්ඡා වලට සහභාගිවූවන්ගේ යෝජනා පදනම් කරගනිමින් හා ද්විතීයික දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් සොයාගත් කරුණු මත පදනම්ව ශ්‍රී ලංකාවේ පහ වසර ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ අදාළත්වය සහ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අදාළ කරගත හැකි පියවර රාශියක් මෙම අධ්‍යයනයෙන් යෝජනා කරනු ලැබේ. ස්වකැමැත්ත මත විභාගයට පෙනීසිටීමට ඉඩකඩ ලබා දීම තුළින් මෙම විභාගයෙන් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට විභවයක් ඇති සිසුන් පමණක් විභාගයට පෙනී සිටීමට හැකි වීම, ශිෂ්‍යත්ව විභාග ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව 6 ශේණිය සඳහා ජනප්‍රිය පාසල්වලට ඇතුළත්වීම සඳහා විශාල ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවකට හැකියාව ලැබෙන පරිද්දෙන් පංගුව ඉහළ දැමීම, සහ සුදුසුකම් ලබන සිසුන්ට ලැබෙන මූල්‍යාධාර ප්‍රමාණය ඉහළ දැමීම මෙන්ම ඒවා නියමිත වේලාවට ලබා දීම යනාදිය ද මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ක්ෂණිකව ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග වලට ඇතුළත් වේ. මෙම විභාගයේ ව්‍යුහය වෙනස්කිරීම, එනම් විභාගයේ විෂය මාලාව ප්‍රමාණයෙන් අඩු කිරීම හා දක්ෂතාවය මත බැලීම සඳහා විභාගයේ වලංගුභාවය දියුණු කිරීම, මෙහිදී අවධානය යොමු කළ හැකි කෙටි හා මධ්‍යකාලීන පියවරක් වේ. මෙම විභාගය සිසුන්ට වඩාත් හොඳින් තරග විභාග වලට පෙනී සිටීමට සූදානම් විය හැකි ඉහළ ශ්‍රේණියක දී එනම් 8 ශ්‍රේණිය හෝ 9 ශ්‍රේණියේ දී මෙම විභාගය පැවැත්වීම, පහ වසරේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගය ඉලක්ක කරගත් අමතර පන්ති සම්පූර්ණයෙන් අහෝසි කිරීම හෝ නියාමනය කිරීම යනාදී කරුණු වෙනත් කෙටි හා මධ්‍යකාලීන වැදගත් පියවර ලෙස හඳුනාගෙන තිබේ. කෙසේ වෙතත් වඩාත් සුදුසු දීර්ඝකාලීන අරමුණ විය යුත්තේ භෞතික යටිතල පහසුකම් හා ක්‍රමානුකූල ගුරු පුහුණුව සඳහා ද මූල්‍ය හා අනෙක් දිරිගැන්වීම සඳහා ද ආයෝජනය කිරීම තුළින් රට පුරාම ඇති පාසල්වල සහ ගුරුවරුන්ගේ ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීමයි. එවිට ඇත පිහිටා තිබෙන ජනප්‍රිය පාසල් වලට ඇති දැඩි ඉල්ලුම අවම කර අවසානයේ දී මෙවන් විභාගයක අවශ්‍යතාවය හැකි කිරීමට හැකි වනු ඇත.